

DRAGA UČENKA, DRAGI UČENEC,

čepprav se morda zdi, da so finančne odločitve predvsem stvar odraslih, jih v resnici sprejemaš že danes. Denar nam omogoča, da kupujemo stvari, ki jih potrebujemo ali pa si jih preprosto želimo. Verjetno že sedaj razmišljaš, kako najbolje porabiti svojo žepnino oziroma kako privarčevati za novo videoigro, športno opremo ali najljubšo sladkarijo. Prav zato je pomembno, da se naučiš z denarjem ravnati premišljeno, varno in odgovorno.

V slovenski centralni banki skrbimo za stabilnost cen, nadzorujemo poslovne banke ter zagotavljamo nemoteno oskrbo z gotovino in varen prenos digitalnih plačil. Ob tem se zavedamo, da sta za finančno varnost in blaginjo pomembna tudi znanje ter varno in odgovorno ravnanje posameznikov. Zato smo že tretje leto zapored v sodelovanju z Ministrstvom za finance Republike Slovenije v okviru projekta Bodi FIN pripravili delovni zvezek, s katerim ti želimo na zanimiv in praktičen način približati svet denarja ter odgovornih finančnih odločitev.

Skozi delovni zvezek te bosta spremljala Juš in Rok. Skupaj boste spoznali, kako poteka prvi obisk poslovne banke in kakšna je vloga denarja v vsakdanjem življenju. Odkrivali boste zaščitne elemente evrske gotovine in razvoj denarja od prvih menjalnih sistemov do sodobnih načinov plačevanja. Spoznali boste vpliv inflacije na vrednost denarja in kako s pomočjo davkov skrbimo za družbo. Prav tako se boste dotaknili varčevanja in investiranja ter razmislili, kako lahko z odgovornim ravnanjem dosežeš svoje finančne cilje. V nadaljevanju boste pogledali še v prihodnost, saj se boste seznanili s prednostmi



uvedbe digitalnega evra in z izzivi trgovanja s kriptosredstvi. Poseben poudarek bo namenjen tudi temu, kako na spletu nakupovati varno in kako se zaščititi pred morebitnimi prevarami.

Verjamem, da ti bo delovni zvezek ponudil veliko novih spoznanj, zanimivih izzivov in priložnosti za raziskovanje. Pri tem naj te vodijo radovednost, kritično razmišljanje in pogum za postavljanje vprašanj, saj so prav te odlike ključ do preudarnega ravnanja, s katerim gradiš trdne temelje za svojo varno finančno prihodnost.

Želim ti veliko uspeha ob reševanju.

dr. Primož Dolenc
guverner Banke Slovenije

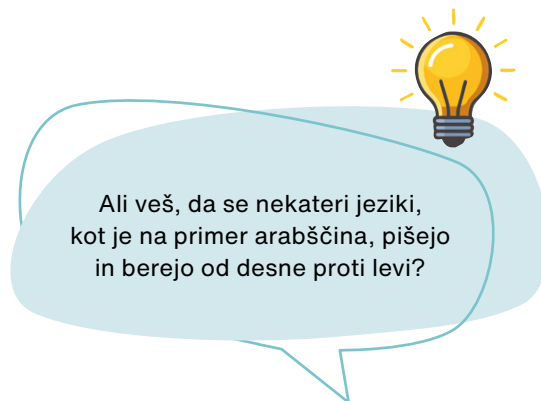
I. PRVI OBISK BANKE

Prvi obisk banke je pomemben korak, ne glede na to, ali se tja odpraviš s starši, da zamenjaš kovance ali da odpreš svoj prvi bančni račun. V banki lahko prav tako dvigneš ali položiš gotovino, zamenjaš evre v tujo valuto, zamenjaš poškodovane bankovce, odrasli pa se na banko odpravimo tudi po posojilo za večje nakupe ali po kakšen finančni nasvet.

BODI KUL

»»» Oglej si [videoposnetek](#) in preberi besedilo od desne proti levi.

Zedemnsjstetnca želi odpreti svoj prvi bančni račun. Bančnik ji pojasni, da za porabo kartice potrebne osebnostne podatke inliči inliči računu. Izve, da lahko prek računa prejema denar, opredeljuje plačila in uporablja debetno kartico. Na račun lahko prejema tudi darila, žebnino, štiben- qijo ali zaslužek iz študentskega dela. Bančnik ji pove tudi, da je račun plačljiv. Poleg tega pove, da so njena sredstva na računu varna, saj so vloga pri bankah v Sloveniji v prime- ur težav bank zaščitene do 100.000 evrov na posameznega vlagatelja.



»»» Ponovno si oglej posnetek, premisli in odgovori na vprašanja.

Katere vrste bančnih računov so v posnetku omenjene?

.....

Za kaj vse se uporablja bančni račun?

.....

Zakaj je denar na banki na varnem?

.....

BODI FIN

»»» Pri prvem obisku banke je dobro poznati nekaj osnovnih pojmov. Preberi spodnje besedilo in reši nalogi. Več o bančnih računih si lahko prebereš v [spletnem dokumentu](#).

Bančni račun je virtualen kraj za shranjevanje in uporabo denarja. Upravljajo ga poslovne banke, ki imajo za opravljanje takšne dejavnosti dovoljenje centralne banke (v Sloveniji Banka Slovenije). Bančni račun omogoča, da je tvoj denar na varnem.

Dobro je vedeti:



Če dobiš za rojstni dan denar, ga položi na bančni račun, saj ga tako ne moreš izgubiti. Seveda ga lahko hraniš tudi v hranilniku, a je za večje zneske bolj priporočljiv bančni račun.



Za prvi obisk banke se je priporočljivo dogovoriti za sestanek v poslovalnici. Če ob odprtju računa še nisi polnoleten_na, naj pride s teboj eden od staršev ali skrbnikov.



Za odpiranje računa potrebuješ veljaven osebni dokument, davčno številko in telefon za nastavev mobilne banke.



Bančni račun ti omogoča plačevanje, varčevanje, prejemanje denarja (žepnine, štipendije, plače ...) in pošiljanje denarja drugim.

»»» Poveži.

osebni račun (TRR)

za vse, ki ne morejo odpreti osebnega računa

varčevalni račun

sredstva na voljo po določenem času

depozitni (vezani) račun

za podjetja

otroški račun

za vsak dan

mladinski ali študentski račun

za najmlajše

poslovni račun

varčevanje, takoj dostopna sredstva

osnovni plačilni račun

za žepnino, štipendijo ali študentsko plačo

»»» Ugotovi, ali trditve držijo ali ne.

Poslovni račun je namenjen podjetnikom.



Otrok lahko sam odpre bančni račun.



Banka Slovenije ne jamči za moje prihranke.



Na bančni račun bom prejemal_a študentsko plačo.



Varčevalni račun pomeni enako kot depozitni račun.



Stroški vodenja bančnega računa so pri vseh bankah enaki.



Za odprtje bančnega računa ne potrebujem osebnih dokumentov.



ZA PIK● NA i

Si že kdaj obiskal_a banko? Svojo izkušnjo deli s sošolci.

Zakaj misliš, da otrok ne more sam odpreti bančnega računa?

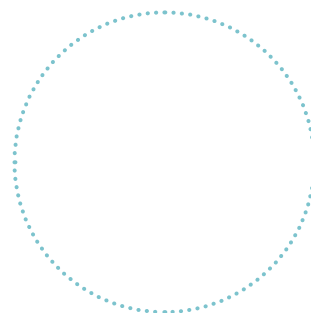
Se ti zdi bolj smiselno varčevati denar v hranilniku ali na varčevalnem računu? Zakaj?

Zakaj je del denarja vedno dobro nameniti varčevanju? Utemelji.



za profesorje: Več o temi *prvi obisk banke* na povezavah v prilogi 3.

Čestitke za rešeno prvo poglavje! Prilepi nalepko.



II. NUMIZMATIKA

Numizmatika je veda o denarju. S pomočjo starih in novih bankovcev in kovancev lahko raziskujemo, kako so ljudje nekoč živeli, saj denar pripoveduje zgodbo o času, v katerem je nastal, in o ljudeh, ki so ga uporabljali. Numizmatika tako združuje zgodovino, umetnost in zanimive zgodbe iz preteklosti ter nam pomaga bolje razumeti svet okoli nas.

BODI KUL

»»» Oglej si [videoposnetek](#) in reši križanko.

Navpično:

1. zlat zbirateljski kovanec
4. države, ki tvorijo del Evrosistema, njihova valuta je evro
5. srebrn zbirateljski kovanec

Vodoravno:

2. veda o zbiranju in proučevanju denarja
3. ... ali obtočni kovanec
6. dvoevrski kovanec, s katerim obeležimo posebne dogodke
7. skupno ime za kovance, ki jih izdamo ob posebnih priložnostih

»»» Ponovno si oglej posnetek in odgovori na vprašanja.

Kaj je numizmatika?

Na katere vrste kovancev se delijo priložnostni kovanci?

Kaj je značilno za spominske kovance?

Kaj je značilno za zbirateljske kovance?

»»» V spodnjih besedilih podčrtaj besede, ki označujejo kovance oziroma »novce«.

Marko skače,
Marko skače po
zelenoj trati.
V rokah nosi, v rokah
nosi sedem žutih
zlatih.

Mojca
Pokrajculja je
pometala hišo in
našla med smetmi
krajcar. Zanj si je
kupila piskrček.

»Oj, ti kovaček,
ti, kovač, ali poznaš ti
konje te?«
»O, da, poznam jaz konje te,
saj jih podkujem prav
vsak dan.«
»Koliko pa zaslužiš ti?«
»Zaslužim en rumeni
zlat.«

Pleši, pleši, moj
Martin, za petice,
za cekin! Otroci bodo
gledali, denarce meni
dajali.

Križ kraž Kralj
Matjaž,
daj mi groš,
da si kupim nož.

Kolikokrat
sem v beli
Ljubljani bil, vselej
so mi dali piti in jesti za
moje bele tolarje,
za moje bele krajcarje,
za moje zlate
rumene.

Vir: [brošura Sedem žutih zlatih](#)

BODI FIN

»»» Natančno poglej kovanec in s puščicami označi njegove dele.

Letnica, ki predstavlja leto izdelave.

12 zvezd predstavlja enotnost in povezanost Evropske unije.

Nacionalna stran, kjer se nahaja simbol države.



Rob ali **obod** kovanca ima napise ali zareze.

Skupna stran, ki je enaka vsem državam Evrosistema.

Nominalna vrednost je številka, ki pove vrednost.

Zemljevid Evrope.

»»» Bankovci so morda na prvi pogled podobni običajnemu papirju, a imajo številne varnostne elemente, ki ščitijo pred ponarejanjem. Več o varnostnih elementih bankovcev si lahko prebereš na [spletni strani Evropske centralne banke](#).

V roke vzemi evrski bankovec. Krogce pri pravih trditvah pobarvaj z zeleno, pri napačnih pa z rdečo.

- Ob robovih bankovca čutim rebraste, malce privzdignjene črtice. ☐
- Če natančno pogledam, vidim tanko črto, ki sega od zgornjega do spodnjega roba. ☐

- Če bankovec usmerim proti svetlobi, vidim bledo podobo grške boginje Evrope. ☐
- Če bankovec usmerim proti svetlobi, vidim temno podobo grškega boga Zeusa. ☐
- Če natančno pogledam bankovec, vidim gorovje Alp. ☐
- Če bankovec nagibam, se na bleščečem traku spreminjajo barve in simboli. ☐
- Če bankovec nagibam, se barva številke preliva iz zelene v modro. ☐
- Robovi bankovca so spolzki in brez reliefa. ☐

»»» V Evropski uniji je 27 držav, vendar vse ne uporabljajo evra. Na zemljevidu pobarvaj in poimenuj države, ki so članice Evropske unije in dodatno označi tiste, ki so del evrskega območja.



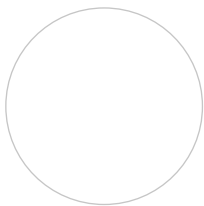
Koliko držav je v evrskem območju?

Katere države Evropske unije ne uporabljajo evra?

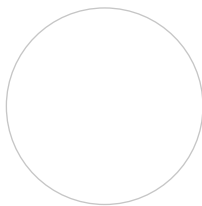
Katere države, ki niso del Evropske unije, prav tako uporabljajo evro? Odgovor poišči na spletu.

»»» **Evrsko območje lahko najdemo tudi v naših denarnicah, saj vsaka država članica izdaja evrske kovance z motivi, ki jo predstavljajo.**

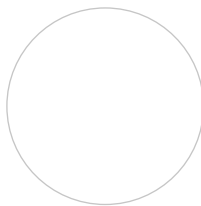
Izprazni svoj hranilnik ali denarnico in ugotovi državo izvora tvojih kovancev. Nacionalno stran štirih kovancev nariši v spodnje kroge in izpolni razpredelnico. Podatke najdeš na [spletni strani Evropske centralne banke](#).



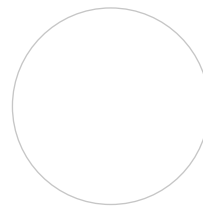
vrednost:
država izvora:
motiv:



vrednost:
država izvora:
motiv:



vrednost:
država izvora:
motiv:



vrednost:
država izvora:
motiv:

»»» **Na [spletni strani Banke Slovenije](#) preberi zgodbo o vrednostnih bonih, začasnem denarju, ki smo ga Slovenci po osamosvojitvi uporabljali krajši čas. Nato odgovori na vprašanja.**

Kaj je bilo upodobljeno na sprednji in zadnji strani vrednostnih bonov?

V razredu se pogovorite, zakaj sta omenjena simbola pomembna za Slovenijo.



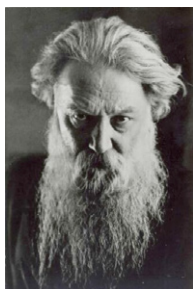
Ali veš, da lahko na blagajni Banke Slovenije zamenjaš poškodovane vrednostne bone, tolarje in evre, vendar le v primeru, da imaš vsaj polovico bankovca? Zakaj misliš, da je tako?



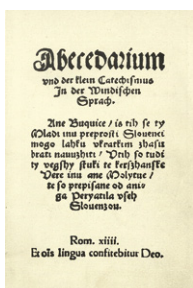
Ali veš, da je okrajšava za slovenski tolar SIT?

»»» **Na [spletni strani Banke Slovenije](#) razišči zanimivosti v povezavi s slovenskimi tolarji.**

Osebe v levem stolpcu poveži z vrednostjo tolarskega bankovca, na katerem so upodobljene.



Primož Trubar	1000 SIT
France Prešeren	100 SIT
Jože Plečnik	50 SIT
Ivana Kobilca	500 SIT
Jurij Vega	200 SIT
Jakob Petelin Gallus	10.000 SIT
Ivan Cankar	20 SIT
Janez Vajkard Valvazor	10 SIT
Rihard Jakopič	5000 SIT



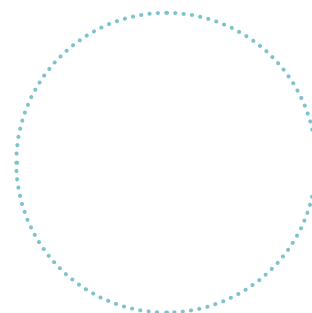
ZA PIK NA i

Numizmatični izziv

Teden dni zbiraj različne evrske kovance. Na [spletni strani Evropske centralne banke](#) preveri države izvora in ugotovi, kateri motivi so na kovancih upodobljeni. Svojo ugotovitve zapiši v zvezek ali na poseben plakat. Kovance tudi nariši. Čez teden dni svojo zbirko s podatki predstavi v razredu.



za profesorje: Več o temi *numizmatika* na povezavah v prilogi 3.



Čestitke za rešeno drugo poglavje! Prilepi nalepko.

III. PLAČILA IN PLAČILNE METODE

Plačila so že od nekdaj pomemben del našega vsakdana. Razlikujejo se glede na način izvedbe, varnost in hitrost prenosa denarja. Med najpogostejšimi so gotovina, plačilne kartice ter elektronska in mobilna plačila. Poznavanje različnih možnosti omogoča najprimernejši način plačevanja v posamezni situaciji.

BODI KUL

»»» Oglej si [videoposnetek](#) in ugotovi, katere besede se skrivajo za premetenkami.

TEBEDAN RKEINODT RKAIOTC LFKI TVGOOION

Juš želi plačati s

Rok želi plačati z

Juš meni, da je kartica elegantna.

Juš pravi, da s kartico plačuje »Juš v prihodnosti«.

Juš in Rok se strinjata, da je super način plačevanja.

»»» Ponovno si oglej posnetek in odgovori na vprašanja.

Katere so prednosti plačevanja z gotovino?

.....

Kakšna je razlika med debetno in kreditno kartico?

.....

Kaj je FLIK?

.....

»»» Preberi besedilo s piktogrami.

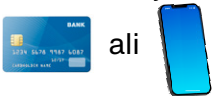
Ali poznaš zgodovino denarja?

Nekateri menijo, da se je denar razvil iz daril bogovom, drugi verjamejo, da se je razvil iz blagovne menjave, ko so ljudje med seboj izmenjavali na primer  za . Slabost blagovne menjave je bila v tem, da ljudje niso nujno potrebovali, kar je bilo na voljo.

Tako se je pred več tisoč leti razvil blagovni denar. To so bile stvari, ki so bile vredne same po sebi, na primer  ...

Pozneje sta postala pomembna , saj sta bila redka, trajna in svetleča. Ker sta zlato in srebro težki kovini, so kmalu začeli kovati zlate in srebrne , da je bilo plačevanje enostavnejše. Na kovancih so bili pogosto upodobljeni , ki so jamčili, da so kovanci pravi.

Prvi  denar je nastal v 7. stoletju na Kitajskem, da bi nadomestil težke kovance. V 17. stoletju so banke začele izdajati tudi , ki so potrjevali, da imajo ljudje v banki shranjeno zlato, srebro ali kovance.

Danes večina denarja ne obstaja v fizični obliki. Nahaja se na bančnih računih kot  zapis oziroma številke v računalniku. Pravimo mu knjižni denar, ki ga ravno tako uporabljamo vsak dan, na primer pri plačevanju s .

Ali veš, kaj je denar?

Denar je sredstvo menjave, ki temelji na družbenem dogovoru in zaupanju ljudi, da bo z njim mogoče kupiti blago in poravnati obveznosti. Hkrati opravlja funkcijo sredstva menjave, hranilca vrednosti in obračunske enote.

Nekoč in danes

Nekoč je bil denar vezan na vrednost zlata ali srebra. Kovanci so bili izdelani iz plemenitih kovin, bankovci pa so predstavljali potrdilo, da lahko imetnik pri banki zamenja bankovec za določeno količino zlata. Tak sistem imenujemo zlati standard.

Danes denar ni več vezan na zlato. Izraz fiat denar pomeni, da vrednost denarja določata zaupanje ljudi ter jamstvo države in centralne banke.

»»» Reši nalogo iz preteklosti.

Nekoč ljudje niso imeli denarja, zato so med seboj izmenjevali različne stvari po spodnjem ceniku. Na sejmu so prodajali samo krave, ovce in gosi. Skupna vrednost vseh živali je bila enaka vrednosti 60 kokoši.

Ugotovi, katere živali so se na sejmu prodajale in koliko jih je bilo. Možnih je več rešitev.



Rešitev 1:

Rešitev 2:

Rešitev 3:

»»» Z digitalizacijo so se razvile številne plačilne metode. Plačilnim metodam poišči ustrezno razlago.

Gotovina	Plačilo izvedemo z mobilnim telefonom (npr. z aplikacijo ali z uporabo NFC).
Debetna bančna kartica	Plačilo izvedemo s plačilno kartico, ki omogoča nakup brez takojšnjega plačila. Porabljeni zneski se uporabniku običajno odtegnejo enkrat mesečno, zato kartica omogoča kratkoročno odloženo plačilo oziroma kredit.
Kreditna bančna kartica	Plačilo izvedemo s plačilno kartico, ki ni vezana na bančni račun, zato mora uporabnik nanjo najprej naložiti denar, preden jo lahko uporablja za plačevanje.
Plačilo z mobilno banko	Plačilo izvedemo z bankovci in kovanci. Denar neposredno izročimo prodajalcu.
Predplačniška kartica	Plačilo izvedemo s plačilno kartico, pri kateri se denar prenese z bančnega računa kupca na račun prodajalca. Plačilo se običajno potrdi s PIN-om ali brezstično, uporabnik pa lahko porabi le sredstva, ki jih ima na svojem računu.

»»» Kako dobro poznaš svojo bančno kartico? Kartico poveži z njenimi deli.

Magnetni trak

Starejša tehnologija za shranjevanje podatkov o kartici. Danes ga vse bolj nadomešča čip.

Datum veljavnosti

Ime in priimek imetnika

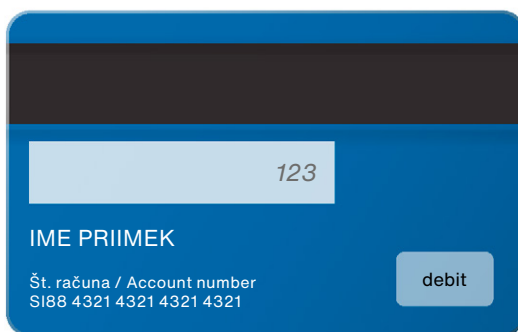
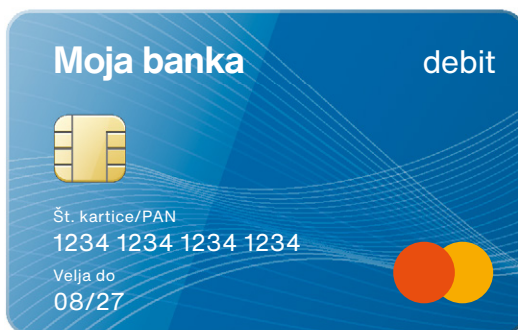
Lastnik kartice

Podpisno polje

Prostor za podpis imetnika kartice

Logotip kartične sheme

Npr. Visa, Mastercard, Discover ...
Označuje omrežje, prek katerega se plačila obdelujejo.



Čip (EMV čip)

Elektronski čip omogoča varnejše plačevanje.

Ime banke

Označuje izdajatelja kartice.

Št. računa (IBAN)

Označuje bančni račun.

Oznaka »Debit«

Označuje vrsto kartice.

Številka kartice

Ima 16 števil.

CVV/CVC varnostna koda

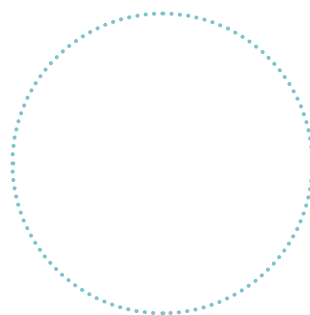
Običajno vsebuje 3 številke. Uporablja se predvsem za spletne nakupe. Te kode nikoli ne delite.

ZA PIK● NA I

Razdelite se v skupine. Razmislite, kako bo plačevanje izgledalo čez 100 let in kako se bo razlikovalo od današnjih načinov plačevanja.

Uporabite domišljijo in bodite ustvarjalni. Na koncu svoja predvidevanja predstavite sošolcem.

Čestitke za rešeno tretje poglavje! Prilepi nalepko.



IV. INFLACIJA

Inflacija pomeni splošno naraščanje cen, kar pomeni, da lahko z enako količino denarja kupimo manj dobrin kot prej. Zato je inflacija pomemben ekonomski pojav, ki lahko močno vpliva na naša življenja.

BODI KUL

»»» Oglej si [videoposnetek](#) in v mreži poišči besede iz stolpca.

B	I	R	A	S	A	K	E	N	U	L	A	E
V	A	P	O	T	R	O	Š	N	I	K	P	N
I	R	A	K	C	I	L	R	A	T	E	S	D
Š	A	V	A	D	A	N	A	K	U	P	K	E
A	A	A	P	O	M	A	L	K	A	R	A	F
N	A	N	L	B	A	K	I	E	N	O	V	L
J	A	I	E	R	E	V	A	P	A	B	R	A
E	A	L	M	I	P	A	R	I	E	T	A	C
C	A	I	A	N	C	R	E	C	A	O	Č	I
E	N	J	O	E	A	N	A	A	M	K	T	J
N	O	A	V	A	R	E	V	A	I	A	K	A
E	V	I	S	L	A	D	O	L	E	D	O	P
L	O	B	R	E	S	T	N	A	M	E	R	A

VIŠANJE CEN

OBRESTNA MERA

SLADOLED

DOBRINE

POTROŠNIK

NAKUP

DEFLACIJA

VANILIJA

OBTOK

KEPICA

»»» Ponovno si oglej posnetek in odgovori na vprašanja.

Kaj povzroča rast inflacije?

.....

Katera institucija uravnava inflacijo?

.....

Kako se inflacija uravnava?

.....

Katero raven inflacije si centralne banke prizadevajo doseči?

.....

BODI FIN

»»» Splošna inflacija vpliva na nas vse, vendar je tvoja osebna inflacija tista, ki nate najbolj vpliva. Spomni se petih stvari, ki si jih kupil pred približno enim letom in jih kupuješ še danes, ter izračunaj svojo osebno inflacijo.

Izdelek/storitev	Lanska cena	Današnja cena	Razlika v EUR	% podražitve

Formula za izračun letne inflacije za posamezen izdelek ali storitev:

$$\% \text{ spremembe} = \frac{\text{cena danes} - \text{cena lani}}{\text{cena lani}} \times 100$$

Račun 1:

Račun 2:

Račun 3:

Račun 4:

Račun 5:

Izračun povprečne osebne letne inflacije:



Stopnjo inflacije v posameznih državah evrskega območja si lahko pogledaš na [spletni strani ECB](#).

»»» Na področju stabilnosti cen sta inflacijska in deflacijska spirala pomembna pojava. Preberi razlagi in reši nalogi. Več o stabilnosti cen si lahko prebereš v [spletnem dokumentu](#).

Inflacijska spirala je začaran krog, v katerem rast cen povzroči zahteve po višjih plačah, višje plače pa podjetjem povečajo stroške, zato ponovno zvišajo cene svojih izdelkov in storitev. To vodi v nadaljnjo rast inflacije in nove zahteve po višjih plačah.

Deflacijska spirala je začaran krog, v katerem padanje cen povzroči zmanjšanje potrošnje, kar vodi v nižje prihodke podjetij. Podjetja zato zmanjšujejo proizvodnjo, odpuščajo delavce ali znižujejo plače, kar dodatno zmanjša kupno moč prebivalstva in povpraševanje.

»»» Dogodke, značilne za inflacijsko spiralo, postavi v pravilno časovno zaporedje (od 1 do 4).

- ☐ Trgovine in tovarne morajo zaradi višjih stroškov dvigniti cene izdelkov.
- ☐ Delavci zahtevajo višje plače, ker je življenje postalo dražje.
- ☐ Bencin in elektrika se podražita.
- ☐ Ljudje imajo več denarja, a ker so izdelki dražji, se krog ponovi.

»»» Dogodke, značilne za deflacijsko spiralo, postavi v pravilno časovno zaporedje (od 1 do 4).

- ☐ Kupci zaradi pričakovanja nadaljnjega padanja cen še bolj odlašajo z nakupi.
- ☐ Zaradi slabe prodaje podjetja znižajo cene, da bi spodbudili kupce.
- ☐ Podjetja zmanjšujejo plače ali odpuščajo delavce, zato imajo ljudje manj denarja za potrošnjo in povpraševanje še dodatno pade. Krog se ponovi.
- ☐ V obdobju deflacije ljudje kupujejo manj in prodaja podjetij upade.

»»» Pred tabo je seznam dejanj, ki jih ljudje počnejo s svojim denarjem. Vsako dejanje pobarvaj z ustrežno barvo semaforja glede na to, kako dobro ščiti vrednost denarja pred inflacijo.

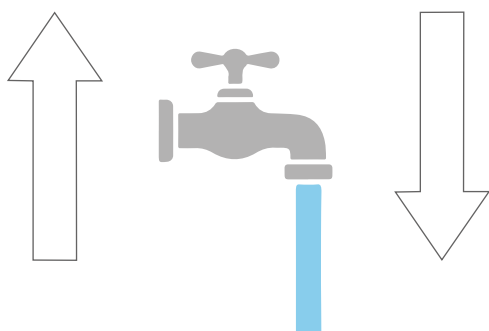
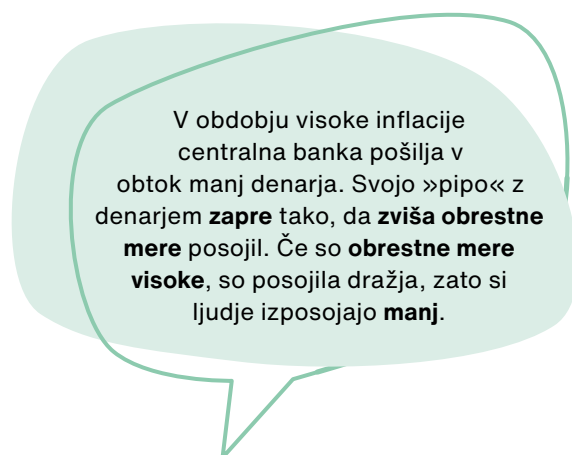
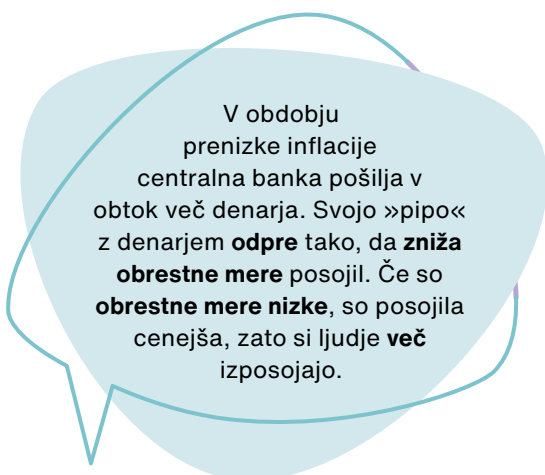
-  ZELENA: Pametno dejanje! Denar raste hitreje ali enako kot cene.
-  RUMENA: Bodi previden. Denar je na varnem, a počasi izgublja vrednost zaradi inflacije.
-  RDEČA: Nevarno! Tvoj denar hitro izgublja vrednost.

- ☐ Denar hraniš v gotovini v škatli pod posteljo.
- ☐ Denar vložiš v znanje (tečaj jezika ali programiranja).
- ☐ Denar imaš na varčevalnem računu, kjer so obresti nižje od inflacije.

- ☐ Takoj ko dobiš denar, kupiš stvari, ki jih ne potrebuješ.
- ☐ Nekaj denarja vložiš v zlato, delnice ali delniške sklade.
- ☐ V času visoke inflacije denar posodiš prijatelju za 5 let brez obresti.

»»» Centralna banka je »vodovodna postaja«, iz katere namesto vode priteče fizični ali digitalni denar. Centralna banka s količino denarja, ki ga pošlje v obtok, uravnava inflacijo in skrbi za to, da ta ni ne prenizka in ne previsoka. Več o uravnavanju inflacije si lahko preberete v [spletnem dokumentu](#).

Preberi razlagi in ugotovi, kdaj iz centralne banke priteče več denarja in kdaj manj. Pobarvaj puščici, ki nakazujeta obdobje nizke oziroma visoke inflacije.



Inflacija je



Inflacija je

Preberi spodnji situaciji in ugotovi, ali bo centralna banka pipo odprla ali zaprla.

TEŽAVA 1: Suša v denarnicah

Ljudje nimajo denarja za nove stroje, hiše ali kolesa. Trgovine so prazne, ker nihče ničesar ne kupi.

Centralna banka bo pipo z denarjem ODPRLA/ZAPRLA.

Centralna banka bo obrestno mero ZNIŽALA/ZVIŠALA.

TEŽAVA 2: Velika poplava

Denarja v obtoku je preveč! Cene hitro rastejo in ljudje brezglavo zapravljajo.

Centralna banka bo pipo z denarjem ODPRLA/ZAPRLA.

Centralna banka bo obrestno mero ZNIŽALA/ZVIŠALA.

ZA PIK● NA i

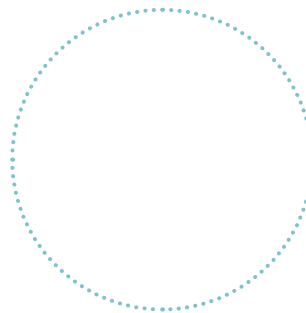
V razredu si oglejte posnetek [Kaj je inflacija?](#) in rešite [Ekonomske kvize](#).

Kako ste se odrezali? Kako bi bili ocenjeni, če bi reševali za oceno?



za profesorje: Več o temi *inflacija* na povezavah v prilogi 3.

Čestitke za rešeno četrto poglavje! Prilepi nalepko.



V. DAVKI

Davki so obvezna denarna plačila, ki jih državljani in podjetja namenjajo državi. Z zbranimi davki država zagotavlja javne storitve, kot so šolstvo, zdravstvo, infrastruktura, varnost ... Davki so zato pomemben del delovanja vsake družbe, saj omogočajo financiranje ter skrb za javni prostor in družbo.

BODI KUL

»»» Oglej si [videoposnetek](#). Nato poslušaj zvočne izseke s posnetka in dokončaj izjave z izjavami iz okvirčka.

bruto plača

moja prijateljica Anja

pjačko za prvo plačko

ja, to pa bi ja



»»» Ponovno si oglej posnetek in odgovori na vprašanja.

Kje dela Anja?

Kaj je bruto plača?

Kaj je neto plača?

Za kaj se porabi denar, ki predstavlja razliko med bruto in neto plačo?

.....

.....

Kaj je DDV oziroma davek na dodano vrednost?

.....

.....



Razlika med davki in prispevki

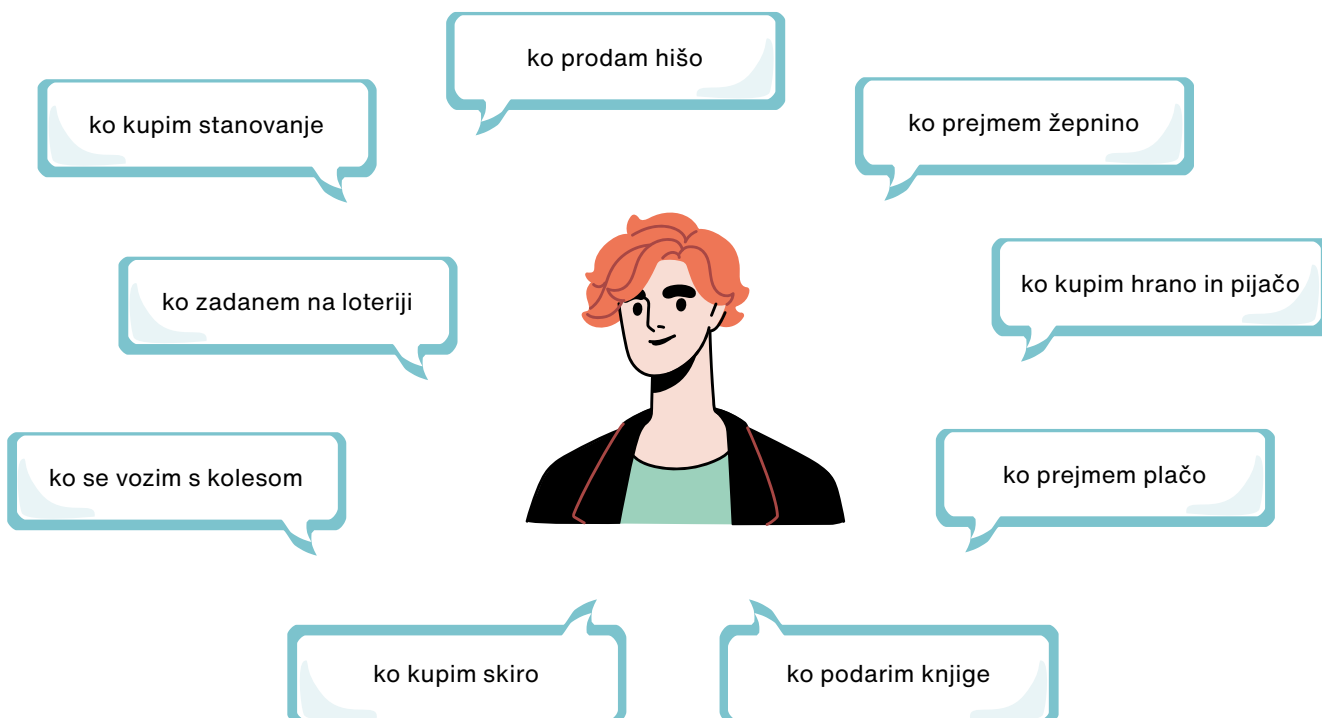
Prispevki so obvezna plačila za tvojo socialno varnost (npr. zdravje in pokojnino).

Davki so plačila državi za potrebe družbe (npr. šole in ceste).

>>> Izberi odgovor in dopolni:

..... (Davek, Plača, Pokojnina) je določen znesek, ki ga mora vsak državljan (plačati, porabiti, zmanjšati) za kakovostno delovanje (centralne banke, države, ministrstva). Določi, predpiše in pobira ga (država, centralna banka, šola) oziroma njen organ – to je Finančna (banka, ustanova, uprava) Republike Slovenije ali FURS. Država pobira davek kot splošno (prostovoljno, obvezno, neobvezno) dajatev za kritje skupnih izdatkov vseh državljanov, na primer za (rušitev, gradnjo, pleskanje) cest, šol, zdravstvenih domov in bolnišnic, javnih parkov, ter za delovanje (javne, zasebne, tuje) uprave in javnih služb, kot so policija, sodstvo, zdravstvo, šolstvo. Iz davkov se torej financira državni (proračun, račun, podračun). Vsi državljani, ki plačujemo davke, smo (davkoplačniki, davkoplačevalci, davčni inšpektorji).

>>> Ob katerih priložnosti moramo plačati davke? Označi.



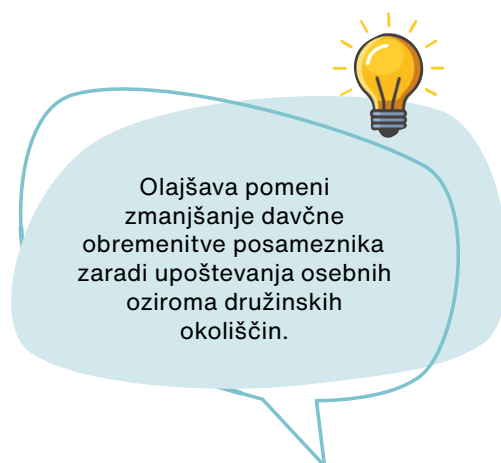
»»» Na spletu razišči, kaj je davek na dodano vrednost in smiselno dopolni besedilo.

Davek na dodano vrednost ali (DVD, DDV, DOO) je eden izmed temeljnih načinov obdavčitve potrošnje v Sloveniji in drugih državah Evropske unije. Gre za (plačo, davek, prispevek), ki se obračunava na skoraj vse blago in storitve, kar ima pomemben vpliv na (cene, izgled, naročila) končnih izdelkov ter na poslovanje podjetij. V Sloveniji poznamo več ravni DDV, med katerimi sta najpomembnejši (osnovna, povišana, zmerna) stopnja, ki v Sloveniji trenutno znaša (12, 20, 22) %, in (osnovna, znižana, zmerna) stopnja, ki v Sloveniji trenutno znaša (9,5, 10,5, 11,5) %. DDV se obračunava pri prodaji večine blaga in storitev, kar pomeni, da kupec plača davek poleg cene izdelka ali storitve. Na ta način država pridobiva sredstva za financiranje (obveznih, javnih, zasebnih) storitev, kot so zdravstvo, izobraževanje in infrastruktura.

»»» Prikazana je plačilna lista delavca z bruto plačo 2000 EUR.

Predstavljaljaj si, da tvoja bruto plača znaša 2600 EUR. Glede na obračun v plačilni listi ustvari svojo plačilno listo in prikaži, koliko prispevkov bi moral_a plačati. Izračunaj tudi, koliko bi znašala tvoja neto plača ob dohodnini 220 EUR.

*Dohodnina je odvisna od olajšav in se je zato ne da preprosto izračunati.



PLAČILNA LISTA


PODJETJE


MESEC:

JUNIJ 2026


PODJETJE:

PODJETJE D.O.O.

Slovenska cesta 100
1000 Ljubljana
SI12345678


ZAPOSLENI:

Janez Novak


DELOVNO MESTO:

Strokovni sodelavec


DATUM IZPLAČILA:

15. 07. 2026


OBDOLJE:

01.06.2026 – 30.06.2026

>>> Vpiši podatke s svoje plačilne liste.

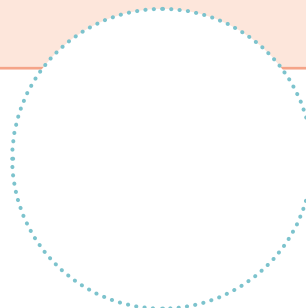
Od bruto plače 2.600 EUR se odšteje **EUR** za **pokojninsko blagajno** (financiranje trenutnih pokojnin in osnova za prihodnje pokojnine), **EUR** za **zdravstvo**, **EUR** za **primer brezposelnosti**, za **starševsko varstvo** (porodniška, starševski dopust ipd.) in **220 EUR dohodnine** (davek na dohodek posameznika). Neto plača znaša **EUR**.

ZA PIK○ NA i

V šolo prinesi nekaj računov, ki si jih prejel_a v trgovini, slaščičarni ali kjerkoli drugod. V razredu račune skupaj pregledajte in raziščite, katere davčne stopnje so navedene pri posameznih izdelkih na računu.

Nato razišči še druge informacije na računu. Pomagaj si s prilogo 2.

Čestitke za rešeno peto poglavje! Prilepi nalepko.



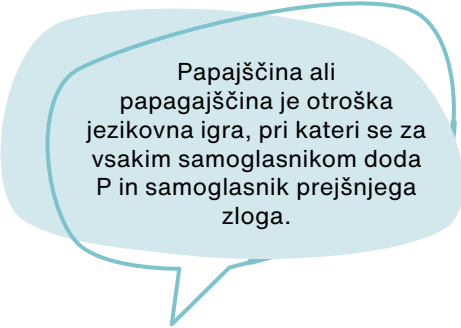
VI. INVESTICIJE

Svoj denar vlagamo oziroma investiramo zato, da v prihodnosti ustvarimo dobiček. Namesto da denar zgolj hranimo, ga lahko vložimo v različne stvari, s čimer poskusimo povečati njegovo vrednost. Vsako vlaganje prinaša tako tveganja kot donose, zato je pomembno, da ravnamo premišljeno.

BODI KUL

»»» Oglej si [videoposnetek](#) in razvozljaj besedilo, napisano v papajščini.

Ropok ipin Jupuš sepe srepečapata v trgopovipinipi z opoblapačipilipi, kjeper Jupuš kupupujepe nopogapavipicepe. Jupuš poponoposnopo popovepe, dapa nopogapavipicepe uporapabljapa tupudipi zapa shrapanjepevapanjepe depenarpajapa. Ropok jepe nadpa Jupušepvipim ravpanapanjepepem zepelopo zapačupudenpe, zapatopo mupu predpestapavipi bolpojšepe napačipinepe ravpanjapa z depenarpajempe, kotpo jepe napa pripimerpe vlapagapanjepe v delpenipicepe ipin delpenipiškepe sklapadepe.



Papajščina ali papagajščina je otroška jezikovna igra, pri kateri se za vsakim samoglasnikom doda P in samoglasnik prejšnjega zloga.

»»» Ponovno si oglej posnetek in odgovori na vprašanja.

Zakaj Juš ne more biti zelo zadovoljen z 2-odstotno povišico?

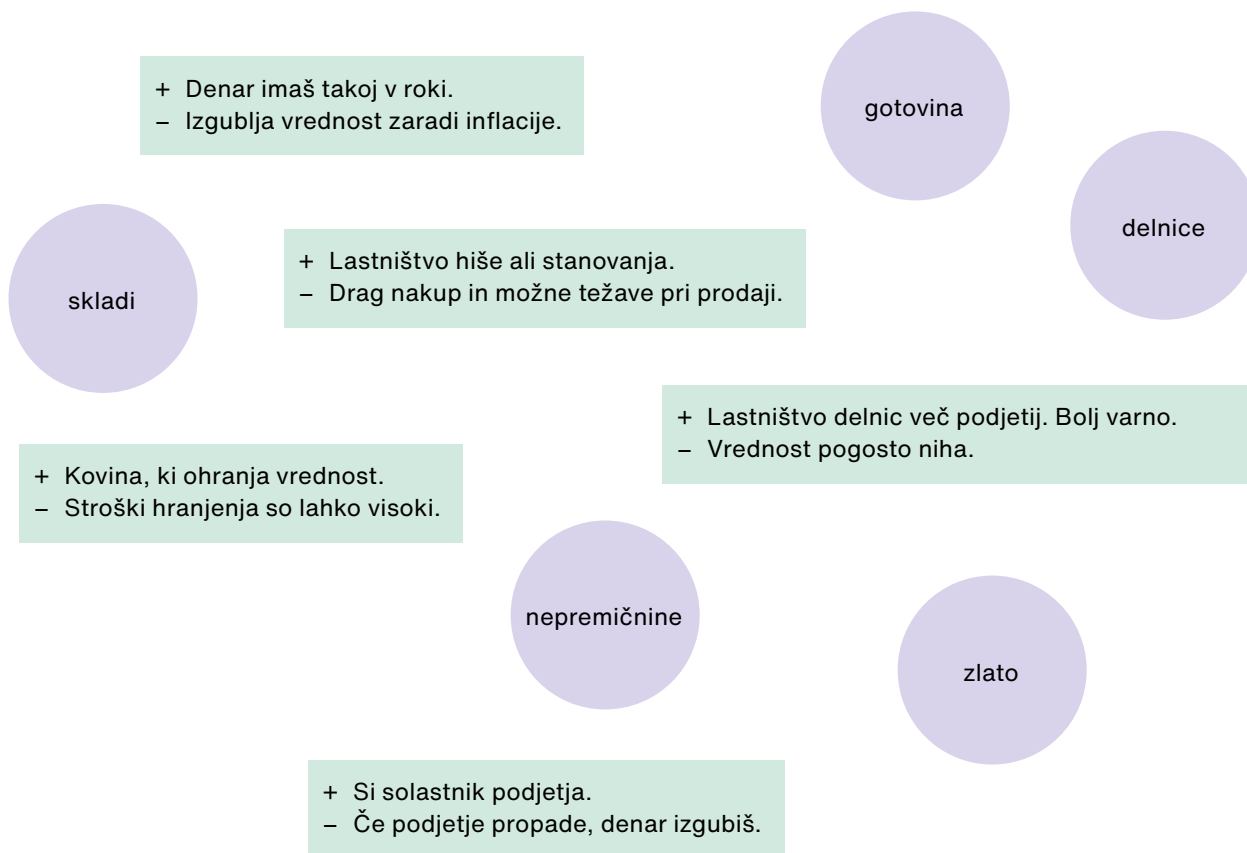
Kaj je delnica?

Kaj je dividenda?

Kaj so delniški skladi?

BODI FIN

»»» Preberi opise in poveži naložbe z ustreznim opisom.



»»» Posamezniki svojo naložbeno strategijo pogosto prilagajajo trenutnim gospodarskim in svetovnim razmeram. Preberi spodnje situacije in premisli, kako bi se v posamezni situaciji odločil_a ti.

Izbiraš lahko med **gotovino**, **zlatom**, **delnicami** in **nepremičninami**.

Pravilnih oziroma napačnih odgovorov ni. Pomembna je utemeljitev izbire!

SITUACIJA 1: Visoka gospodarska rast (visok BDP)

V državi je optimizem, podjetja veliko prodajajo, ljudje imajo službe in veliko trošijo.

Tvoja izbira:

Zakaj?

SITUACIJA 2: **Nevarnost vojne ali politične krize** (Ljudje so prestrašeni, zaupanje v denar pada, borze se tresejo ...)

Tvoja izbira:

Zakaj?

SITUACIJA 3: **Visoka inflacija** (Letna inflacija je 10 %. Denar izgublja svojo vrednost.)

Tvoja izbira:

Zakaj?

SITUACIJA 4: **Gospodarski mehurček** (Cene delnic so izjemno visoke in strokovnjaki opozarjajo, da bo »počilo«. Inflacija je blizu 0 %.)

Tvoja izbira:

Zakaj?



»»» **Investiranje ni vedno povezano z zaslužkom, saj si najvrednejša investicija prav TI. Predstavlja si, da imaš na voljo 10 »žetonov znanja«.**

Razporedi jih med spodnje veščine tako, da boš v prihodnosti čim bolj uspešen_šna.

Veščina	Število žetonov	Zakaj?
Učenje tujih jezikov		
Programiranje in tehnologija		
Šport in zdravje		
Umetnost in ustvarjalnost		
Nastopanje in govorništvo		

Kaj bi se zgodilo, če bi vse žetone vložil_a v programiranje? Razloži.

.....

.....

»»» Reši kviz o zlatu in dopolni povedi.

..... denar je oblika denarja, ki ima tržno vrednost zaradi dragocenosti snovi.

Zlato se v latinščini imenuje Kemijski znak za zlato je

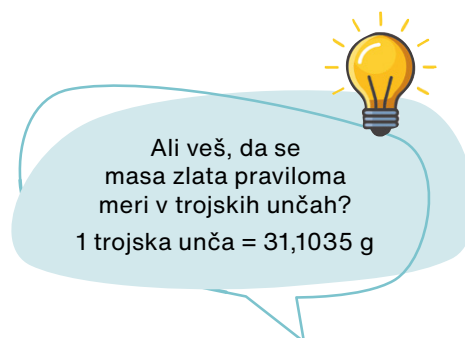
Čisto zlato ima karatov. je denarni sistem,

pri katerem je vrednost valute vezana na določeno količino zlata. Največ zlatih rezerv na

svetu ima Največ zlata se izkoplje v

in Standardna zlata palica tehta kg

oziroma unč.



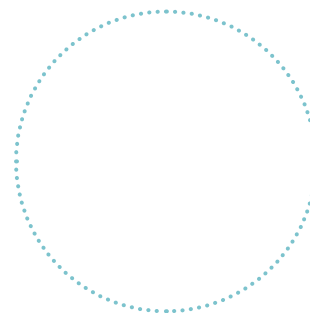
ZA PIK● NA i

Oglej si oddajo Obrni kovanec na temo investicij. Razmisli, kakšne vrste vlagatelj boš, ko odrasteš, in svoje razmišljanje deli s sošolci.



za profesorje: Več o temi *investicije* na povezavah v prilogi 3.

Čestitke za rešeno šesto poglavje! Prilepi nalepko.



VII. DIGITALNI EVRO IN KRIPTOSREDSTVA

Področje financ se zaradi digitalizacije in spreminjajočih se pričakovanj uporabnikov hitro razvija. Za zagotavljanje varne finančne prihodnosti je zato ključnega pomena, da se spremembam prilagajamo predvsem z izobraževanjem in pridobivanjem finančnega znanja.

BODI KUL

»»» Oglej si [videoposnetek](#), reši rebuse in dopolni povedi.



+



=

.....



+



=

.....

(ang)



+



=

.....

pred K je C

(ang)

»»» Ponovno si oglej posnetek in odgovori na vprašanja.

Kaj je Jušcoin?

Kaj je digitalni evro?

Kaj je blockchain oziroma veriga blokov?

Kdo določa ceno kriptosredstev?

Zakaj je vlaganje v kriptosredstva tvegano?

.....

»»» Preberi besedilo o digitalnem evru in kriptosredstvih ter reši nalogo.



DIGITALNI EVRO

≠

KRIPTOSREDSTVO



Digitalni evro

Evropska centralna banka načrtuje uvedbo digitalnega evra, ki bi predstavljal digitalno obliko gotovine. Bil bi brezplačno in varno plačilno sredstvo z visoko stopnjo zasebnosti.

Zakaj digitalni evro?

Glede na to, da je več kot polovica naših vsakodnevnih plačil postalo digitalnih, bi digitalni evro ponudil nov način plačevanja, pri katerem bi lahko prebivalci *evrskega območja* uporabljali *centralnobančni denar* v digitalni obliki.

Gotovine ne bi nadomestil, ampak bi jo dopolnjeval. S tem bi evro vstopil v digitalno dobo in bi še naprej omogočal zasebnost, varno plačevanje in finančno vključenost za vse generacije.

Digitalni evro bi zmanjšal odvisnost *evrskega območja* od neevropskih ponudnikov in prispeval k poenotenju razdrobljenega *plačilnega okolja*.

Kako bi deloval?

Lahko bi ga uporabljali pri vsakodnevnih nakupih in bi bil na voljo za vsa *digitalna plačila* v trgovinah, na spletu ali medosebno. Plačevanje bi delovalo s spletno povezavo in bi bilo v *evrskem območju* brezplačno.

Kdaj bi lahko bil uveden?

Okvirno se pričakuje, da bi bil digitalni evro lahko uveden leta 2029.

Kriptosredstva

Kriptosredstvo je digitalna predstavitev vrednosti, ki jo je mogoče digitalno prenašati in shranjevati. Nekatera kriptosredstva centralne banke nadzorujejo, vendar večina kriptosredstev, npr. Bitcoin, ni pod neposrednim nadzorom centralnih bank.

Kriptosredstva se uporabljajo za plačevanje na krypto-plattformah, investiranje ali kot digitalni zbirateljski predmet. Med kriptosredstva poleg Bitcoina in Etheruma spadajo druge vrste kriptosredstev, kot so *stabilni kovanci*, *meme kovanci*, *nezamenljivi žetoni (NFT-ji)*, ipd.

Stabilni kovanci

So kriptosredstva z vrednostjo vezano na vrednost drugih sredstev, kot so evro, dolar ali zlato, kar jih loči od drugih kriptosredstev. Če so ustrezno regulirani, so varnejša oblika kriptosredstev.

Meme kovanci

Vrsta kriptosredstev, ki temeljijo predvsem na humorju, priljubljenosti in podpori skupnosti. Njihova cena pogosto niha in imajo malo praktične uporabnosti.

NFT-ji (nezamenljivi žetoni)

Predstavljajo lastništvo nad digitalnimi zbirateljskimi predmeti (slike, videi, glasba ...), katerih vrednost se spreminja glede na povpraševanje in priljubljenost ustvarjalca.

»»» Besede poveži s slikami tako, da dobiš besedne zveze, ki so omenjene v zgornjih dveh besedilih. Besedne zveze, ki jih iščeš, so v besedilu označene s poševno pisavo.



DIGITALNO



STABILNI

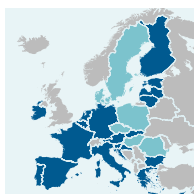
CENTRALNOBANČNI



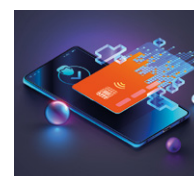
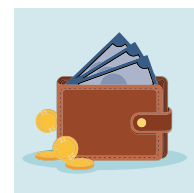
EVRSKO

NEZAMENLJIV

PLAČILNO



EVROPSKA



»»» Preberi spodnjo zgodbo in razmisli.

Bored Ape Yacht Club – digitalne opice, ki so obnorele svet

Leta 2021 je skupina ustvarjalcev izdala 10.000 digitalnih slik opic kot NFT-je, ki so jih sprva prodajali za približno 190 dolarjev. Na začetku so bile to le zanimive slike, vendar so kmalu postale stvar prestiža, saj so NFT opice kupile tudi številne znane osebnosti, kot so Justin Bieber, Eminem, Jimmy Fallon ... Vrednost digitalnih opic je zato hitro narasla in v enem letu so nekateri NFT-ji dosegli vrednost nekaj milijonov evrov, s čimer so postali simbol digitalnega bogastva.

Kljub izjemni vrednosti žetonov Bored Ape Yacht Club je zanimanje ljudi sčasoma upadlo, kar je povzročilo skokovito znižanje cen. Nekateri NFT-ji so na koncu izgubili skoraj vso vrednost.



- Ali se ti NFT-ji zdijo zanimivi? Zakaj?
- Ali bi se v prihodnosti odločil za takšen nakup? Zakaj?
- Kje vidiš nevarnosti takšnega nakupa?
- Kaj bi svetoval prijatelju, ki bi se odločil za nakup NFT-ja?

ZA PIK● NA I

Oglej si oddajo [Obrni kovanec](#) na temo kriptosredstev.

Kaj o kriptosredstvih menijo v Banki Slovenije in Evropski centralni banki?

Kakšno je tvoje mnenje? Svoje razmišljanje predstavi v razredu.

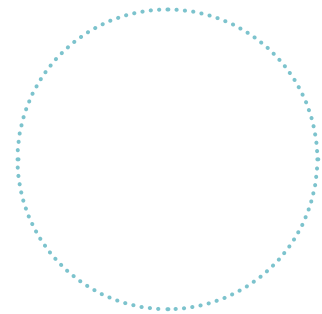


Kriptosredstva
ponujajo različne možnosti
vlaganja, a je tveganje za izgubo
premoženja zelo visoko.
Če te kripto svet zanima, ga raziskuj
skupaj s starši, učitelji
in strokovnjaki!



za profesorje: Več o temi *digitalni evro in kriptosredstva* na povezavah v prilogi 3.

Čestitke za rešeno sedmo poglavje! Prilepi nalepko.



VIII. FINANČNA IN DIGITALNA VARNOST

Finančna in digitalna varnost sta ključna dejavnika zaupanja v sodoben finančni sistem, ki postaja vse bolj odvisen od digitalnih tehnologij. Zagotavljanje zaščite pred tveganji, kot so kibernetiski napadi, zlorabe podatkov in finančne prevare, je temelj stabilnega in varnega poslovnega okolja.

BODI KUL

»»» Oglej si [videoposnetek](#) in ugotovi, čigave so izjave.

- »Isto časa zagoniva za ribarjenje.«
- »P-H-I-S-H-I-N-G!«
- »Meni je to sporočilo izgledalo čist legit.«
- »Račun imaš odprt pri banki Veseli šparovček!«
- »A bejž no, Sherlock ...«
- »Potem daš lahko danes za kosilo.«



»»» Ponovno si oglej posnetek in odgovori na vprašanja.

Žrtev česa je postal Rok?

.....

S kom Banka Slovenije ne posluje?

.....

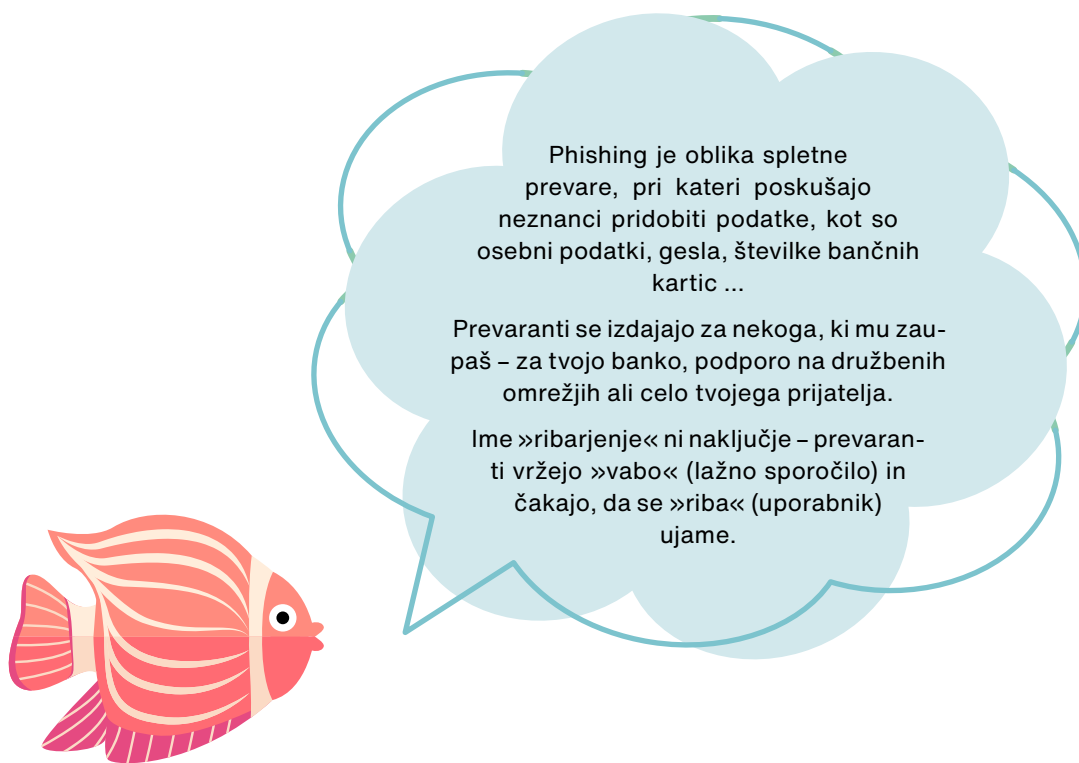
Na kaj je treba biti pozoren pri spletnih straneh?

.....

Kaj storiti ob sumu na spletno prevaro?

.....

»»» Preberi razlago phishinga in ugotovi, ali se je dedek Ivan ujel na trnek ali ne.



Dedek Ivan in prometna kazen

Dedek Ivan je 75-letni upokojenec. Najraje ima mirne večere, dober čaj in preverjanje vremena. Tehnologija mu sicer ne povzroča prevelikih težav, če le ne pozabi očal.

Nekega večera opazi, da je vnuk na mizi pustil telefon. Zaslona nenadoma zasveti in »pling« prispe novo sporočilo.

»Hm, kaj pa je zdaj to ...« pomisli sam pri sebi. Prime telefon, ga malo odmakne, malo približa, potem pa še malo obrne na stran in potarna: »Kje so očala, ko jih človek potrebuje ...«

Na zaslonu piše: »Izdana vam je bila kazen zaradi prehitre vožnje z motorjem. Plačilo potrebno še danes, sicer bo kazen še višja!«

Ivan zmaje z glavo in zavzdihne: »Oh, ta njegov motor ... ima ga za treninge, ne pa za dirkanje! Pa sem mu rekel, naj bo previden. To bo treba takoj urediti.«

Ivanu začne srce hitreje biti. Vnuka ne želi vznemirjati in odloči se, da bo težavo rešil kar sam.

V sporočilu vidi povezavo za plačilo, klikne, odide po denarnico in se hitro vrne. V nekaj minutah vnese podatke in potrdi plačilo. Ivan, zadovoljen sam pri sebi, pomisli: »Zato pa so dedki, kajne? Fant bi lahko imel hude sitnosti. Še dobro, da sem bil doma.«

Prepričan, da je naredil pravo stvar, se odpravi skuhat čaj in mirno nadaljuje večer. Jo je res?

Ali je dedek Ivan ravnal pravilno?

Kaj je naredil narobe?

Kaj bi moral narediti?

Kako bi v takšnem primeru ravnal_a ti?

»»» Izpolni vprašalnik in ugotovi, ali je tvoje vedenje na spletu varno ali ne.

→ Posodabljam aplikacije in telefon, ko so na voljo varnostne posodobitve.

1 2 3 4 5

→ Če opazim sumljivo sporočilo ali povezavo, o tem povem staršem ali skrbnikom.

1 2 3 4 5

→ Na javnih napravah se nikoli ne prijavljam v bančne ali plačilne aplikacije.

1 2 3 4 5

→ Na javnem brezžičnem omrežju (Wi Fi) se izogibam spletnemu plačevanju.

1 2 3 4 5

→ Pred uporabo nove aplikacije preverim, ali je zaupanja vredna.

1 2 3 4 5

→ Če izgubim telefon ali kartico, to takoj povem staršem ali banki.

1 2 3 4 5

→ Ne shranjujem gesel ali PIN-kod na listke ali v opombe na telefonu.

1 2 3 4 5

→ Vedno se odjavim iz bančne aplikacije, ko končam z uporabo.

1 2 3 4 5

Ne uporabljam mobilnega in digitalnega plačevanja. (od 10 do 25 točk)

Ko plačuješ, imej poleg sebe osebo z višjim rezultatom. (od 26 do 40 točk)

Solidno si zavarovan. (od 41 do 45 točk)

Izvrstno si zavarovan. (od 46 do 50 točk)

»»» Ugotovi, ali je navedeno spletno vedenje varno ali ne.

Nakup superg prek javnega Wi-Fi v McDonald'su.



Pošiljanje slike svoje bančne kartice prodajalcu prek družbenega omrežja.



Uporaba predplačniške kartice za spletno nakupovanje.



Vpisovanje gesla za spletno banko, ko si povezan z domačim omrežjem, zaščitnim z geslom.



Klik na povezavo v SMS-sporočilu, ki pravi, da si dobil paket, čeprav nisi ničesar naročil.



Nakup izdelka na strani, ki nima objavljenega fizičnega naslova podjetja ali pogojev vračila.



Preverjanje ocen trgovine na drugih spletnih straneh, preden opraviš prvi nakup.



ZA PIK NA I

Postani prevarant in prepoznaj prevaro!

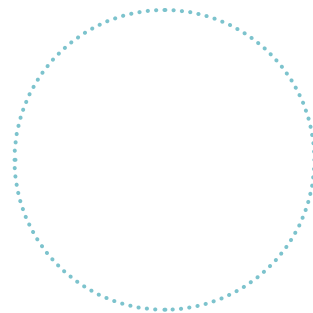
1. Napiši svoje lažno sporočilo in vključi vsaj 2 trika, ki ju prevaranti uporabljajo: nujnost (»takoj«, »zdaj«), strah (»račun bo izbrisan«), nagrada (»zadeli ste«), avtoriteta (»banka«, »podpora«), dobrikanje (»dobro izgledaš«) ...
2. S sošolcem/ko zamenjata listke.
3. Detektivska analiza: Obkroži trike, ki jih odkriješ.

Naloga ni namenjena temu, da bi se naučil_a prevarati druge, ampak da prepoznaš trike, ki jih prevaranti uporabljajo. Če jih razumeš, se lažje zaščitiš.



za profesorje: Več o temi *varnost na spletu* na povezavah v prilogi 3.

Čestitke za rešeno osmo poglavje! Prilepi nalepko.



ČESTITKE!

Z Rokom in Jušem ste uspešno premagali zahtevne finančne izzive, za kar vam iskreno čestitamo.

S pomočjo spodnjih namigov odkrijte še končno GESLO delovnega zvezka, s čimer se bo vaša FIN-a dogodivščina tudi uradno zaključila.

Bodi FIN _ _ _ _ _ / _ _ in poskrbi za svojo varno finančno prihodnost!

- 1. črka: _ Prva črka živali, ki jo najdemo v tujki za spletne prevare.
- 2. črka: _ Predzadnja črka elektronskega denarja, ki je trenutno še v fazi razvoja.
- 3. črka: _ Predzadnja črka kratice, ki označuje številko bančnega računa.
- 4. črka: _ Peta črka besede, ki spominja na poletje in je nekoč predstavljala blagovni denar.
- 5. črka: _ Prva črka imena institucije, ki razvija digitalni evro.
- 6. črka: _ Tretja črka imena za območje držav, ki uporabljajo evro.
- 7. črka: _ Predzadnja črka drugega gesla križanke.
- 8. črka: _ Predzadnja črka imena Bodi FIN dedka.



PRILOGA 1

Picerija Cekinčica d.o.o.
Ulica najboljših pic 4, 1234 Picaland
↓
t: +386 42 123 456
DŠ/ID DDV: SI9876543

RAČUN 1-1-23
Naziv

St. DDV	Količina	Cena	Znesek
Pica z ekstra pekočo salamo	1	5,00	5,00
Pijača z okusom	2	3,50	7,00

ZA PLAČILO EUR 16,00

Davek	St. DDV	Osnova	Zn. DDV
DDV	22,00%	13,10	2,90

SKUPAJ DAVEK EUR: 2,90

Vrsta plačila: Gotovina
Operator: 111
EOR: cd123-57f0hn-4566kh-340-ca7d-a8eb-loui99 ZOI:33uros66f874mfkgh map200



Hvala za obisk!
4.sept. 2026 12:10:50

Izdajatelj
Picerija Cekinčica d.o.o.,
Ulica najboljših pic 4,
1234 Picaland
 Pove, kdo zahteva plačilo

Davčna številka
SI9876543
 Pomembna za identifikacijo podjetja.

Številka računa
RAČUN 1-1-23
 Vsak račun ima unikatno številko.

Postavke (kaj je kupljeno)
Pica z ekstra pekočo salamo (5 EUR),
Pijača z okusom (3,5 EUR)
 Osrednji del računa, ki pove ime izdelka/storitve, količino in ceno.

Skupni znesek
ZA PLAČILO: 16,00 EUR
 Najpomembnejši podatek za stranko.

DDV (davek na dodano vrednost)
DDV 22 %, 2,9 EUR
 Pove, koliko davka smo pri nakupu plačali.

Način plačila
Gotovina
 Pove, kako je bilo plačano.

QR koda
 Lahko vsebuje podatke za hitro plačilo ali preverjanje.

Datum in čas
4. sept. 2026 ob 12:10:50
 Pomembno za evidenco in reklamacije.

PRILOGA 2

E-novičniki

Numizmatika

[Evrokalkulator](#)

[Naslonjač iz uničenih evrskih bankovcev](#)

[Kovno orodje iz Muzeja Banke Slovenije](#)

[Evrski bankovci](#)

[Življenjska pot bankovca](#)

[Kaj se zgodi s poškodovanimi bankovci?](#)

[Kako čistimo numizmatične izdelke?](#)

[Kako zeleni so evrski bankovci?](#)

[Evrsko območje in Evropa](#)

[25. obletnica Evropske centralne banke](#)

[25. obletnica valute evro](#)

[Evropa na evrskih bankovcih in kovancih](#)

[Seigniorage](#)

[Vodstvo Evropske centralne banke](#)

[Preverjanje pristnosti bankovcev](#)

[Kako pristnost bankovcev preverjajo slepi in slabovidni](#)

[Kako preverimo pristnost evrskih bankovcev in kovancev | Banka Slovenije](#)

[Priložnostni kovanci](#)

[Kako nastane priložnostni kovanec: od izbora dogodka do likovnega natečaja](#)

[Kako nastane priložnostni kovanec: od likovnega natečaja do kovanja](#)

[Medalje Banke Slovenije](#)

[Priložnostni kovanec, izdan ob 30. obletnici potrditve zastave Evropske unije](#)

[Skupni spominski kovanec, izdan leta 2012 ob 10. obletnici evrske gotovine](#)

[Vrednostni boni](#)

[Snežinka na vrednostnih bonih](#)

[Kakšni naj bodo novi evrski bankovci?](#)

Inflacija

[Obrestne mere in inflacija](#)

[Kako centralne banke vplivamo na gospodarstvo](#)

Investicije

[Varčevanje – hranilniki, hranilne knjižice](#)

[Zlato](#)

[Tehtnica iz muzeja](#)

Kriptosredstva in digitalni evro

[Digitalni evro](#)

[Značilnosti digitalnega evra](#)

[Kaj bi nam prinesel digitalni evro](#)

Prvi obisk banke

[Enotni mehanizem nadzora](#)

[Pomembne in manj pomembne banke](#)

[Če banka zaide v težave, potem ...](#)

Varnost na spletu

[Goljufije in zlorabe pri spletnih plačilih](#)

Drugo

[Bančna palača](#)

[Atlant](#)

[Denar v vsakdanjem in prazničnem življenju](#)

MOJI ZAPISKI

MOJI ZAPISKI

MOJI ZAPISKI